

ΠΩΣ ΘΑ ΔΙΔΑΞΟΥΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΠΡΟΤΥΠΑ

Δημοσιεύτηκε στις Κυριακή, 01 Σεπτεμβρίου 2013 14:04 | Γράφτηκε από τον/την Φιλούμενος |

 Share 2 Tweet 1 Email 0 Share 8

Αξιολόγηση Χρήστη: / 0

Χειρότερο   Καλύτερο

Αξιολόγηση

Κωνσταντίνος Χολέβας

Πολιτικός Έπιστήμων

Ο Εύριπιδης δίδασκει ότι είναι εύτυχής όποιος γνωρίζει Ιστορία: «Όλβιος όστις Ιστορίας έσχεν μάθησιν». Και ό Ιστορικός τής Άλώσεως τής Κωνσταντινουπόλεως από τούς Σταυροφόρους Νικήτας Χωνιάτης άποκαλεί κατά τόν 13^ο αιώνα μ. Χ. τήν Ιστορία ώς τό «κάλλιστον άθλημα τών Έλλήνων». Ό Μέγας Βασίλειος στό περίφημο κείμενό του «Πρός τούς νέους όπως άν έξ Έλληνικών ώφελοίντο λόγων» άποδεικνύει τήν καλή γνώση τής Ιστορίας και χρησιμοποiei παραδείγματα έγκράτειας από τή ζωή του Περικλέους, του Μεγάλου Αλεξάνδρου και άλλων προσωπικοτήτων. Ό δέ Ρήγας Βελεστινλής στά κείμενά του, λίγες δεκαετίες πριν από τό 1821, προτείνει οί νέοι Έλληνες νά μαθαίνουν στό σχολείο μεταξύ άλλων και τά κείμενα τών άρχαίων Ιστορικών συγγραφέων.

Φυσικά ή Ιστορία και για τούς νέους και για τούς μεγαλύτερους έχει άξία όταν τήν χρησιμοποιούμε ώς έργαλειό προσωπικής, κοινωνικής, έθνικής και οικουμενικής βελτιώσεως και για τήν άποφυγή λαθών του παρελθόντος. Αν ή μελέτη της γίνεται μόνο για νά εξιδανικεύουμε τό παρελθόν ή καταντά μία άπλη άπομνημόνευση, τότε μιλούμε για μουσειακή χρήση τής Ιστορίας και δέν ώφελούμαστε. Οί νέοι μας άναζητούν πρότυπα, ζωντανία, όραμα, έλπίδα και έμπνέονται από τήν αύτοθυσία, από τόν ήρωισμό τών πολεμικών, αλλά και τών ειρηνικών περιόδων. Διότι Ιστορία είναι ή άφήγηση και τών ειρηνικών, πολιτιστικών και κοινωνικών έπιτευγμάτων. Η ζωή και ή προσφορά λ.χ. τών Έθνικών Έυεργετών είναι πρότυπο για τούς νέους.

Πρέπει νά βοηθήσουμε τούς νέους και τίς νέες νά προσεγγίσουν τήν Ιστορία μέ τρόπο ευχάριστο, επαγωγικό, συμμετοχικό και δημιουργικό. Νά μίν περιμένουμε τά πάντα από τή σχολική διδασκαλία, διότι όταν κάτι είναι ύποχρεωτικό και εξεταζόμενο δέν είναι πάντα ευχάριστο. Ξέρω ότι οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί προσπαθούν νά διδάξουν έποικοδομητικά τήν Ιστορία, αλλά δέν τούς βοηθούν ούτε τά σχολικά έγχειρίδια, ούτε τά έλλιπη έποπτικά μέσα, ούτε τό άγχος τών μαθητών, ούτε ή περιρρέουσα άτμόσφαιρα του καταναλωτισμού και του εύδαιμονισμού.

Όμως άξίζει νά κάνουμε μεγαλύτερη προσπάθεια για νά δώσουμε στά παιδιά μας έθνική ταυτότητα, ιστορική συνείδηση και πρότυπα ζωής, για αυτό στή διδασκαλία τής Ιστορίας όφείλουμε νά συμμετάσχουμε όλοι μας. Εκπαιδευτικοί, γονεΐς, κληρικοί, καθηγητές, δημοσιογράφοι. Μακάρι νά βοηθήσει ή Πολιτεία βελτιώνοντας όρισμένα σχολικά βιβλία που έπηρεάζονται από ξεπερασμένες ιδεολογίες. Αλλά άς τό συνειδητοποιήσουμε ότι στήν έποχή που ζούμε όλοι πρέπει νά έπιστρατευθούμε για τήν άγωγή τών νέων. Για νά έχουμε μία νέα γενιά μέ Έλληνορθόδοξη παιδεία, ύγιή πατριωτισμό, δημιουργική κατανόηση του παρελθόντος και για νά μίν άφήσουμε τά παιδιά μας στήν προπαγάνδα τών τουρκικών τηλεοπτικών σειρών, τών παραθρησκευικών και τών ναρκωτικών του σώματος και τής νυχής.

Καταθέτω, λοιπόν, τίς ακόλουθες σκέψεις και προτάσεις:

Α) Νά εξηγοΐμε στους νέους ότι πολλές φορές ή Ιστορία πέφτει θύμα διαστρεβλώσεων και ιδεολογικών έρμηνειών. Παλαιότερα είχαμε τήν προσπάθεια τών μαρξιστών νά τά έρμηνεύσουν όλα μέ ύλιστικά, ταξικά και οικονομικά κριτήρια. Τώρα έχουμε τήν άπόπειρα όρισμένων δήθεν Ιστορικών νά εξωραΐσουν τήν Τουρκοκρατία, νά καταργήσουν μάρτυρες και ήρωες μέ έπίδιωξη νά ... έξομαλυνθούν οι Έλληνοτουρκικές σχέσεις. Άς ποΐμε ξεκάθαρα στά παιδιά μας ότι οί πολιτικές σκοπιμότητες πρέπει νά μόνουν μακριά από τήν Ιστορία, για αυτό νά ένθαρρύνουμε τούς νέους νά άναζητούν τίς πηγές. Ιστορία άληθινή είναι ή μελέτη τών πηγών κάθε έποχής. Άπομνημονεύματα, άρχεΐα, Έγγραφα Έλληνικά και ξένα, κείμενα περιηγητών, διπλωματικά Έγγραφα, άλληλογραφία προσωπικοτήτων, έφημερίδες όταν ύπάρχουν κ.λπ. Αύτά είναι πηγές και όχι ή πολιτικοποιημένη άποψη όρισμένων συγχρόνων Έρευνητών.

Β) Νά συνοδεύουμε τά παιδιά σέ Μουσειά, ἀρχαιολογικούς χώρους, τόπους μαχῶν, ἱστορικούς Ναούς καί Μονές. Νά ζητοῦμε ἀπό τό σχολεῖο ἰ ἐκδρομές νά ἔχουν καί ἐθνογνωστικό περιεχόμενο, ὅχι ἀπλῶς ψυχαγωγικό.

Γ) Νά δωρίζουμε στά παιδιά βιβλία ἱστορικοῦ περιεχομένου ὅπως τῆς Πηνελόπης Δέλτα, τῆς Γαλάτειας Σουρέλη, τοῦ Τάκη Λάππα καί ἄλλων συγγραφέων. Ὑπάρχουν πολλά βιβλία γραμμένα μέ τρόπο λογοτεχνικό καί ὕφος γλαφυρό πού θά ἐλκύσουν τό ἐνδιαφέρον τους. Γιά τίς μικρότερες ἡλικίες συνιστῶ τά Κλασσικά Εἰκονογραφημένα, μέ τά ὁποῖα μεγαλώσαμε καί ὁ γιός μου καί ἐγώ. Νά καθόμαστε ἀρκετή ὥρα μαζί τους καί νά τά διαβάζουμε μαζί.

Γ) Ἐπειδή ζοῦμε στήν ἐποχή τῶν ἠλεκτρονικῶν μέσων νά ἐντοπίσουμε ἱστοσελίδες μέ ἱστορικά θέματα στό Διαδίκτυο καί νά ἐνημερώσουμε σχετικά τούς νέους μας. Νά τούς ζητήσουμε φιλικά νά ακούσουμε μαζί μία ἱστορική ἐκπομπή σέ ἕναν ἀπό τούς ἐκκλησιαστικούς ραδιοσταθμούς ἢ νά δοῦμε κάτι σχετικό μέ τήν Ἱστορία στήν τηλεόραση καί στόν κινηματογράφο.

Δ) Νά τούς παρουσιάσουμε πρότυπα ἱστορικῶν μορφῶν πού ἦσαν σέ παιδική ἢ ἐφηβική ἡλικία. Οἱ νέοι κολακεύονται καί συγκινοῦνται ὅταν ἀνακαλύπτουν ὅτι καί ἡ δική τους ἡλικία εἶχε συμμετοχή στούς ἀγῶνες τοῦ Ἔθνους. Ὁ Ὀρκος τῶν Ἀθηναίων Ἐφήβων, οἱ ἔφηβοι βαρκάρηδες στό πολιορκημένο Μεσολόγγι, τά νεαρά παιδιά τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα (ὅπως ὁ Ἀποστόλης καί ὁ Γιοβάν στά «Μυστικά τοῦ Βάλτου»), ὁ Εὐαγόρας Παλληκαρίδης καί ἡ μάχη τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου ἀπό τόν Κυπριακό Ἀγῶνα, αὐτά καί πολλά ἄλλα παραδείγματα θά κάνουν τή νέα γενιά νά ἐνδιαφερθεῖ περισσότερο.

Ε) Στά κορίτσια νά τονίζουμε τόν ρόλο τῶν γυναικῶν εἴτε πολεμικό (Σουλιώτισσες, Μπουμπουλίνα), εἴτε εἰρηνικό (δασκάλες στόν Μακεδονικό Ἀγῶνα, νοσοκόμες στούς πολέμους τοῦ 20οῦ αἰῶνος) Πρωτίστως νά τούς θυμίζουμε ὅτι στά χέρια τους θά ἀναθρέψουν τή νέα γενιά Ἑλλήνων καί ὅτι ἀξίζει νά ἔχουν ὡς πρότυπο τήν Σπαρτιάτισσα μάνα, ἀλλά καί τή μάνα τοῦ Γρηγόρη Αὐξεντίου. Γιά τά κορίτσια μας προτείνω προφρόνως τό θαυμάσιο βιβλίο τῆς Ἄννας Μπαλῆ «Κάποιες δασκάλες κάποτε», ἀπό τίς ἐκδόσεις ΠΕΛΑΣΓΟΣ.

Στ) Μιλῶντας τους γιά τά ὅσα ὑπέστημεν, δηλαδή σφαγές, γενοκτονίες, ἐξισλαμισμούς, κατακτήσεις καί ἄλλα δεινά θά πρέπει νά ἐξηγοῦμε: Αὐτά ἔγιναν καί τά θυμόμαστε γιά νά μήν ἐπαναληθοῦν. Ὅμως ἐμεῖς ὡς Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι καί ὡς δημοκρατικοί πολῖτες δέν τρέφουμε αἰσθήματα μισαλλοδοξίας ἢ ἐκδικητικότητος ἐναντίον ἄλλων λαῶν. Θέλουμε εἰρηνική συνυπαρξη ἀρκεῖ νά τήν θέλουν εἰλικρινῶς καί οἱ γείτονές μας. Οὔτε ὁ ρατσισμός οὔτε ἡ ἠττοπάθεια ταιριάζουν στήν ἐλληνορθόδοξη ἀγωγή.

Ζ) Κάνω ἔκκληση στούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες καί σέ ὄλους τούς κληρικούς μας νά προβάλλουν περισσότερο τόν ἐθνικό καί ἱστορικό ρόλο τῆς Ἐκκλησίας μας. Εἶναι ἀνάγκη στά Κατηχητικά καί σέ κάθε ἄλλη πνευματική δραστηριότητα παραλλήλως πρὸς τή Χριστιανική ἀγωγή νά δίδεται καί ἱστορική ἀγωγή. Ἄφοῦ ἡ Ἱστορία παραποιεῖται ἀπό τούς δῆθεν προοδευτικούς ἄς δραστηριοποιηθεῖ περισσότερο ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία καί στόν τομέα αὐτό. Νά ξαναζωντανέψει μέ σύγχρονη μορφή τό Κρυφό Σχολεῖο.

Η) Ἄς προσπαθήσουμε μέσα ἀπό τίς σελίδες τῆς Ἱστορίας νά ἀντλήσουμε μηνύματα ἐλπίδας καί αἰσιοδοξίας στή σημερινή δύσκολη περίοδο τῆς κρίσης. Νά διδάσκουμε στά παιδιά τά ἐλαττώματα τοῦ Ἔθνους, ὅπως ἡ Διχόνοια, ἀλλά νά ὑπογραμμίζουμε καί τά προτερήματα, τίς δυνατότητες ἐξόδου ἀπό κάθε κρίση, τήν ἱκανότητα ἐπιβιώσεως πού ἐπέδειξε ὁ Ἑλληνισμός τῆς Ἑλλάδος, τῆς Κύπρου, τῆς Β. Ἡπείρου, τῆς Μικρασίας καί τοῦ Πόντου καί τά Ἀπόδημα ἀδέλφια μας. Εἰδικά σήμερα καλό εἶναι νά θυμίζουμε στούς νέους καί στίς νέες ὅτι τά 100 χρόνια τῶν νικηφόρων Βαλκανικῶν Πολέμων μᾶς φέρνουν στόν νοῦ ἕνα θρίαμβο, τόν ὁποῖο ἐπέτυχε μία Ἑλλάδα μικρή καί μέ πενιχρά μέσα. Μία χώρα πού εἶχε πτωχεύσει τό 1893 ἐπί Χ. Τρικούπη καί εἶχε ἠττηθεῖ στρατιωτικά τό 1897 ἀπό τούς Τούρκους. Μία Ἑλλαδίτσα ὑπό Διεθνή Οἰκονομικό Ἐλεγχό (τρίκα τῆς ἐποχῆς), ἀλλά μέ πίστη στόν Θεό, στή διαχρονική συνέχεια τοῦ Ἑλληνισμοῦ, μέ πρότυπα ἡρώων ὅπως ὁ Παῦλος Μελάς. Μία Ἑλλάδα πού εἶχε γαλουχηθεῖ μέ τό ὄραμα τῆς Μεγάλης Ἰδέας.

Μία τέτοια Ἰδέα χρειάζεται καί σήμερα στούς νέους μας. Ὅχι μέ ἐδαφικό περιεχόμενο, ἀλλά μέ πνευματικό. Ζητεῖται μία νέα εἰρηνική Μεγάλη Ἰδέα. Καί ἂν δέν τήν ἔχουμε ἔτοιμη νά τους τήν δώσουμε ἄς τήν βροῦν μόνοι τους οἱ νέοι Ἕλληνες καί οἱ νέες Ἑλληνίδες. Διδάσκοντάς τους τήν Ἱστορία μας θά τούς βοηθήσουμε νά ὀραματισθοῦν ἐκεῖνοι τή νέα Μεγάλη Ἰδέα καί νά ξαναβρεῖ ἡ πατρίδα μας «τά φτερά τά πρωτεῖνά της, τά μεγάλα».

Κ.Χ. ΜΑΪΟΣ 2013

[Πηγή](#)